

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS, LIETUVOS RESPUBLIKOS
IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE TYRIMŲ IR KITŲ
VEIKSMŲ, REIKALINGŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR
(AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS
JŪROJE DALIMS, KURIOSE TIKSLINGA ORGANIZUOTI KONKURSA
(KONKURSUS) ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIŲ
ELEKTRINIŲ PLĖTRAI IR EKSPLOATACIJAI, IR ŠIŲ ELEKTRINIŲ
ĮRENGTOSIOMS GALIOMS NUSTATYTI, ATLIKIMO IR JŲ REZULTATŲ
SKELBIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. gruodžio 11 d. Nr. 1-317
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 17 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1217 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ 1.14 papunkčiu,

t v i r t i n u Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašą (pridedama).

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS, LIETUVOS RESPUBLIKOS
IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE TYRIMŲ IR KITŲ
VEIKSMŲ, REIKALINGŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR
(AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS
JŪROJE DALIMS, KURIOSE TIKSLINGA ORGANIZUOTI KONKURSA
(KONKURSUS) ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIŲ
ELEKTRINIŲ PLĖTRAI IR EKSPLOATACIJAI, IR ŠIŲ ELEKTRINIŲ
ĮRENGTOSIOMS GALIOMS NUSTATYTI, ATLIKIMO IR JŲ REZULTATŲ
SKELBIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato minėtų tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) leistinumui ir galimybėms įvertinti, taip pat Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) AEI naudojančių elektrinių (toliau – elektrinės) plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme ir šių įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
TYRIMAI**

3. Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje (toliau – teritorija) tyrimai, kurie reikalingi elektros energijos gamybos iš AEI leistinumui ir galimybėms įvertinti, atliekami siekiant nustatyti teritorijos dalis, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtąsias galias.

4. Elektrinių plėtra ir eksploatacija yra planuojama teritorijose, kurios Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose, kaip aukščiausią teisinę galią turinčiuose teritorijų planavimo dokumentuose, teritorijų planavimo lygmenų (hierarchijos) kontekste yra numatytos atsinaujinančių išteklių energetikai plėtoti.

5. AEI naudojanti (naudojančios) technologija (technologijos), dėl kurios (kurių) atliekami tyrimai ir kiti veiksmai, reikalingi elektros energijos gamybos iš AEI leistinumui ir galimybėms įvertinti, nustatoma (nustatomos) vadovaujantis ekonominio efektyvumo principu, t. y. įvertinant technologijos (technologijų) įsigijimo ir eksploatavimo kainą ir veiklos efektyvumą.

6. Teritorijos dalys, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosios galios nustatomos vadovaujantis mažiausio neigiamo poveikio aplinkai, visuomenės sveikatai, elektrinių ir šalies energetinio ūkio raidos bei energetikos sistemos tarpusavio suderinamumo, technologinių apribojimų ir technologinio optimalumo, ekonomiškai pagrįstos kaštų ir naudos analizės, taip pat mažiausios įtakos elektros energijos paslaugų tarifams principais ir tuo tikslu, įskaitant, bet neapsiribojant, turi būti:

6.1. įvertinti nacionalinio saugumo reikalavimai ir apribojimai, taikomi elektrinių statybai teritorijoje; elektrinių statyba teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi elektrinių statybos apribojimai, su Lietuvos kariuomene ir kitomis nacionalinę saugumą užtikrinančiomis institucijomis derinama vadovaujantis Informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 626 „Dėl Informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.2. įvertinti teritorijoje pagamintos elektros energijos kiekiai ir kryptys atsižvelgiant į elektros energijos rinkos poreikius 35 metų laikotarpiu nuo galimos elektrinių eksploataavimo pradžios;

6.3. įvertintos elektros perdavimo tinklo ir teritorijoje pagamintos elektros energijos balansavimo galimybės 35 metų laikotarpiu nuo galimos elektrinių eksploataavimo pradžios:

6.3.1. įvertinta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose numatytų teritorijų atsinaujinančių išteklių energetikai plėtoti vieta parenkant jos atžvilgiu optimalų (pagrįstą ekonomine kaštų ir naudos analize) tašką (nurodant elektros perdavimo tinklo, prie kurio technologiškai įmanoma prijungti elektrines (toliau – prijungimo taškas), atkarpą (atkarpas), ir galimos prijungimo sąnaudos;

6.3.2. įvertintas esamas elektros perdavimo tinklo (prijungimo taške) pralaidumas elektrinėms prijungti, atsižvelgiant į galimybę prijungti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose nustatytose teritorijose atsinaujinančių išteklių energetikai plėtoti numatomus plėtoti elektrinių parkus, neatliekant tinklo modernizavimo ar plėtros darbų, tai yra neinvestuojant į tinklo plėtrą, ir galimos prijungimo sąnaudos;

6.3.3. įvertintas galimas elektros perdavimo tinklo (prijungimo taške) pralaidumas elektrinėms prijungti atliekant tinklo modernizavimo ar plėtros darbus, tai yra investuojant į tinklo plėtrą, atsižvelgiant į galimybę prijungti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose nustatytose teritorijose atsinaujinančių išteklių energetikai plėtoti numatomus plėtoti elektrinių parkus, ir galimos prijungimo ir tinklo plėtros sąnaudos;

6.3.4. įvertintos teritorijoje pagamintos elektros energijos balansavimo galimybės ir galimos sąnaudos 35 metų laikotarpiu nuo galimos elektrinių eksploataavimo pradžios;

6.4. įvertinti rezervų šaltiniai, adekvatumas ir galimos sąnaudos 35 metų laikotarpiu nuo galimos elektrinių eksploataavimo pradžios;

6.5. įvertintas valstybės pagalbos poreikis ir galimybės, taip pat poveikis elektros energijos paslaugų tarifams 35 metų laikotarpiu nuo galimos elektrinių eksploataavimo pradžios;

6.6. įvertintas teritorijos gylis, atlikta bangų ir tėkmių analizė;

6.7. įvertintas teritorijos tinkamumas elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, atliekant šiuos tyrimus arba įvertinant prieinamų tyrimų ir valstybinio aplinkos monitoringo duomenis:

6.7.1. prieinamų tyrimų ir valstybinio aplinkos monitoringo duomenų įvertinimas arba aplinkos tyrimai ir stebėjimai:

6.7.1.1. bentoso ir dugno buveinių;

6.7.1.2. pelaginių ir dugninių žuvų;

6.7.1.3. galimo poveikio jūroje apsistojantiems ir migruojantiems paukščiams;

6.7.1.4. vandens žinduolių;

- 6.7.1.5. meteorologiniai;
 - 6.7.1.6. hidrodinaminių režimų ir drumstumo;
 - 6.7.1.7. dugno reljefo ir dugno nuosėdų cheminės sudėties;
 - 6.7.1.8. batimetriniai;
 - 6.7.1.9. stratigrafiniai;
 - 6.7.2. priekrančių tyrimai, kurių metu įvertinamas elektrinių įrengimo poveikis grunto nusėdimui ir kranto erozijai;
 - 6.7.3. jūros dugno tyrimai arba turimų tyrimų ir valstybinių aplinkos monitoringo duomenų įvertinimas;
 - 6.7.4. žvalgybiniai inžineriniai geologiniai tyrimai;
 - 6.8. įvertintos esamos ir planuojamos laivybos trasos ir uostų plėtros planai;
 - 6.9. įvertinta esama ir planuojama rekreacija;
 - 6.10. atlikti kiti veiksmai, būtini elektros energijos gamybos iš AEI leistinumui ir galimybėms įvertinti.
7. Visų tyrimų, kurie padėtų nustatyti optimalią (optimalias) vietą (vietas) elektrinių plėtrai ir eksploatacijai teritorijose, atlikimą organizuoja ir vykdomą prižiūri Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukiami Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovai ir socialiniai partneriai. Visų tyrimų rezultatai periodiškai pristatomi darbo grupės posėdžiuose darbo grupės nariams ir stebėtojams.
8. Visi tyrimai ir kiti veiksmai, būtini elektros energijos gamybos iš AEI leistinumui ir galimybėms įvertinti, finansuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis arba kitomis lėšomis teisės aktų nustatyta tvarka, o nustačius konkurso dėl leidimo naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai laimėtoją (laimėtojus), išlaidos, patirtos atliekant tyrimus ir kitus veiksmus, yra kompensuojamos konkursą laimėjusių dalyvių mokesčiais.

III SKYRIUS

TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR POVEIKIO APLINKAI VERTINIMAS

9. Energetikos ministerija, atsižvelgdama į Aprašo 6 punkte nurodytų tyrimų rezultatus ir rekomendacijas, inicijuoja atrinktų optimalių teritorijų ar jų dalių specialiųjų planavimo dokumentų rengimą.
10. Energetikos ministerija yra specialiojo teritorijų planavimo organizatorė. Specialiojo teritorijų planavimo objektas – elektrinės teritorija (teritorijos), elektros tinklo infrastruktūra ir kitos būtinos dalys.
11. Energetikos ministerija, organizuodama specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais.
12. Rengdama specialųjį teritorijų planavimo dokumentą, Energetikos ministerija vadovaujasi Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, pagal kurias atlieka specialiojo plano sprendinių strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.
13. Parengusi ir patvirtinusi specialųjį teritorijų planavimo dokumentą, Energetikos ministerija organizuoja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kuris atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais.

14. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, Energetikos ministerija parengia ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai ir šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo“ projektą.

IV SKYRIUS

REZULTATŲ SKELBIMAS IR PERŽIŪRA AR ATNAUJINIMAS

15. Energetikos ministerija savo interneto svetainėje viešai skelbia:

15.1. Aprašo 6 punkte nurodytų tyrimų, stebėjimų ir analizių rezultatus per 5 (penkias) darbo dienas nuo jų ataskaitų gavimo dienos;

15.2. informaciją, kurią privaloma skelbti pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus;

15.3. kitą reikšmingą informaciją, susijusią su Aprašo reikalavimų įgyvendinimu.

16. Pasiėkus Aprašo 14 punkte nurodytame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime nustatytas elektrinių įrengtąsias galias ir (ar) atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtros poreikiui, Energetikos ministerija įvertina jų įrengimo tikslingumą ir prireikus peržiūri ar atnaujina Aprašo II ir III skyriuose numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus ir pateikia pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pakeitimo.
